

У претпрошлу среду, у цик зоре, пробудио ме је телефонски позив из Америке. Јавља се стара пријатељица коју нисам видео и чуо буквално четврт века. Извињава се због раног позива. Мало се у узбуђењу прерачунала са временским зонама. Гледала ме је синоћ на сателиту, нашла телефон преко Гугла, потом се сетила да испред броја дода двојку... Каже да је очајна због овога што се догодило са Косовом и да већ неколико дана готово није склопила очи. Огорчена је и потрешена. Хоће да шаље протестно писмо у Лос Анђелес Тајмс и спрема се да заједно са још неким нашим људима у Портланду организује демонстрације против косовске независности.

Моја пријатељица из прошлости била је модерна девојка са севера Војводине. Југословенка. Одликашица. Помало штребер. Завршила је медицину и крајем осамдесетих «запалила» у Америку. Ретко долази у Србију. Има добар посао и срећну породицу. Све у свему, њена косовска туга није никакав супститут за неку другу невољу или фрустрацију. Њена туга је аутентична, она је огорчена због неправде која се чини Србији и она не иде на протесте да лечи неке личне трауме, нити зато што јој требају нове патике или парфем.

Лако је искарикрати позив моје пријатељице. Лако је исмејати њену несаницу и бригу због Косова са растојања од пар десетина хиљада километара. Можемо се играти психолога и њен позив сводити на закаснелу носталгију, женску сентименталност, преосетљивост и остале трице. Али остаје тврдоглава чињеница да су претходних седмица стотине хиљада наших сународника широм света осећали сличну фрустрацију, тугу и бес као и моја пријатељица. Очигледно да је косовска неправда такла многа срца и потресла чак и оне који баш не лежу и устају са косовским заветом на уснама.

С друге стране, нема никакве дилеме да су претходне две недеље у Србији протекле у готово „дирљивом“ настојању овдашњих „свесних“ медијских и политичких снага да у што је могуће већој мери ублаже, амортизују и неутралишу политичке и психолошке ефекте проглашења косовске независности. У томе су, разуме се, предњачиле демократе. Најпре их, са изузетком усамљеног Вука Јеремића на истуреном косовском положају, нигде није било – а онда су мало-помало, с почетка стидљиво, па онда све

више и све гласније кренули да у оптицај враћају причу о евро-интеграцијама. Али том анестезирању, само на други начин, допринели су посредно и радикали са својом (пре)наглашеном уздржанашћу у читавој овој ситуацији – као и ДСС својим приметним настојањем да од Косова направи неку врсту одскачне даске за поправљање посрнулог страначког рејтинга.

Наравно да је важно сачувати разум, прибраност и мир у тешким ситуацијама. Али у свему треба имати мере и укуса. Па и за покојником је ред да се жали макар пристојних четрдесет дана. Ако већ не и читава година. А ваљда је Косово у том погледу заслуживало макар статус једног (о)средње блиског рођака. Неке наше евро-демократе, међутим, нису сачекали да прође ни цела недеља и већ су пожурили да скину косовску црнину.

Наравно да је извесно претеривање закљичања које се могло чути у данима око 17. фебруара како “нема Србије без Косова”. Али је свакако много веће претеривање и много већа неистина тврдња – коју, иначе, овде слушамо годинама – о томе како, заправо, нема Србије без ЕУ, без споразума о стабилизацији и придруживању и сличних ствари. Чему толика журба? Које се то и куда толико жури? Као у јефтином мађионичарском трику или старој шибицарској игри. Хокус-покус. Сад га видиш-сад га не видиш. И оде Косово – а ми настављамо тамо где смо стали. За Косово ћемо, наравно, наставити да се боримо, али сад морамо даље. Морамо „гледати напред и нипошто, али нипошто не смемо кварити односе са онима који су нам Косово на бесправан и понижавајући начин одузели“.

Увек када видим такву журбу и збрзавање помислим да је у питању нека манипулација и неко мување. Нарочито када чујем да нешто „нема алтернативу“. Може Србија – макар у географском и политичком смислу – постојати и без Косова. Али богами може и без ЕУ. Све је само питање калкулације, процене – и одлуке.

Зашто је некоме толико стало да се забашури 17. фебруар, да се прикрију размере неправде која је учињена Србији и да се амортизују димензије незадовољства, потиштености и гнева који су због тога обузели Србе широм света? Уз пар мањих или већих изузетака, наши електронски медији као да су се претходних дана трудили да „не узнемиравају“ превише јавност косовским проблемом. И сви од реда су далеко већу пажњу посвећивали „историјској“ српској дилеми хоће ли због свега што се дешава влада пасти, или ће – упркос свим законима политичке логике и физике – ипак опстати. Можда Косово и није баш „најскупља српска реч“, као што својевремено рече један песник близак власти. Али је ваљда ипак бар мало важније од једне владе, ма чија и ма

Косовски хокус-покус

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 03 март 2008 23:38

каква она била?